Mammutar i Skåne

Det lär ha funnits Mammutar i Skåne eller det markområde som senare kallas Skåne. Det fanns inga stater på Mammutarnas tid i det land som kom att bildas senare (Sverige). Mammutar blev ett bra bytesdjur och blev utrotade, men på en Ö fanns de kvar längre för ingen hade (bland människor hittat ön)

De sista kvarlevande medlemmarna av arten ullhårig mammut dog förmodligen ut på Wrangel-öarna i Sibirien för ungefär 5 000–6 000 år sedan. (Ön upptäcktes först år 1820)

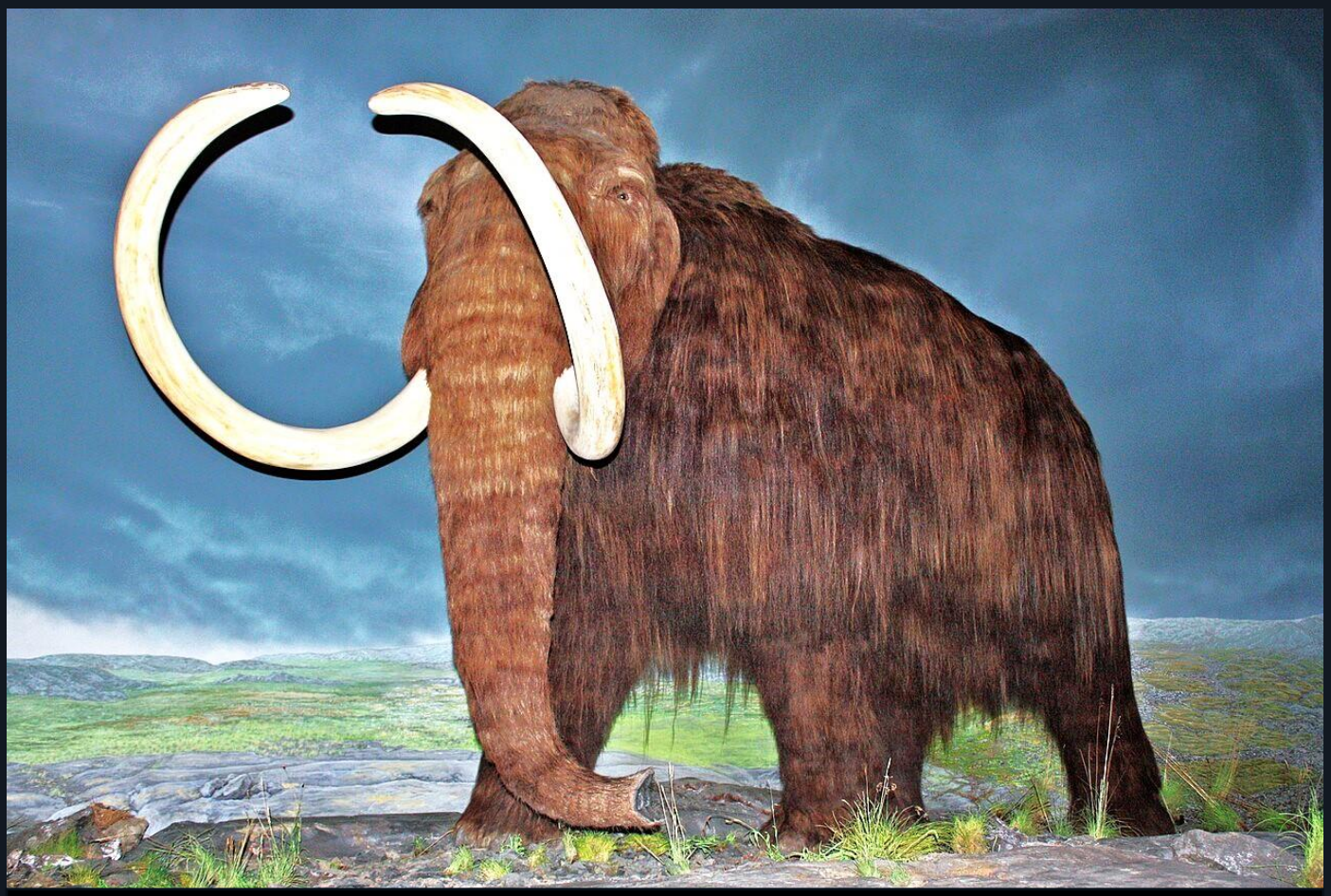

Mammutar i Skåne

Mammutar i Skåne 13 500 f. Kr.

Innan istiden bredde istundran eller mammutstäppen ut sig över Sydskandinavien, därför finner vi ibland rester av den fauna och de djur som levde på denna, majoriteten av fynden kommer från Danmark men det finns också en hel del i Sverige där det nordligaste återfinns i Ramsele (ett mammutfynd). På denna tundra var klimatet kallt och stora områden tjälade, vegetationen bestod mestadels av gräs, örter, mossor, lavar, enstaka träd och dungar. Detta gav ett speciella ekologiska villkor; mycket ljus och lite skugga, ett kallt klimat, nästan humusfri mineraljord och mark som var i ständig rörelse pga. frostens inverkan. Bland växterna fanns trift, korgblommiga växter så som malört, grodblad, starrarter, solvändor, mållor, fjällbjörk, låga videarter och havtorn m fl. Bland djuren finns bevis för mammut, ullhårig noshörning, stäppvisent, ren, myskoxe och jättehjort samt rovdjur som varg, järv, fläckig hyena och grottlejon. Det fanns också gnagare, t ex murmeldjur och sisel. Det yngsta mammutfyndet i Sverige är från Lockarp utanför Malmö är daterat till 13500 BP och Danmark från ungefär samma tid.

1939 i Lockarp fynd efter en Mammut ca. 13 000 f. Kr.

Den sista mammuten i Sverige som vi känner till hittades i Lockarp i Skåne 1939. Det som återstod var ett ordentligt stycke av den ena beten. Den mammuten är cirka 13 000 år gammal, från en tid då isen börjat dra sig tillbaka för gott. Det betyder att den är samtidig med de tidigaste mänskliga lämningarna i Skåne. Mammutarna är nära släkting med dagens elefanter.
Det visar analys av mitokondrie-DNA från flera mammutar. Men mammuten var specialdesignad för istidsklimat. Öronen var mindre och snabeln kortare för att minska exponeringen för kylan. Långa hår täckte en tät ullig underpäls, som på myskoxar, och en skinnlapp täckte anus. Ett nästan decimetertjockt lager av underhudsfett skyddade mot värmeförluster. Människor och mammutar levde samtidigt under tusentals år.

Lockarp är kyrkbyn i Lockarps socken och en tidigare småort, samt ett delområde i stadsdelen Oxie i Malmö.

Mammutar fyd utöver i Lockarp

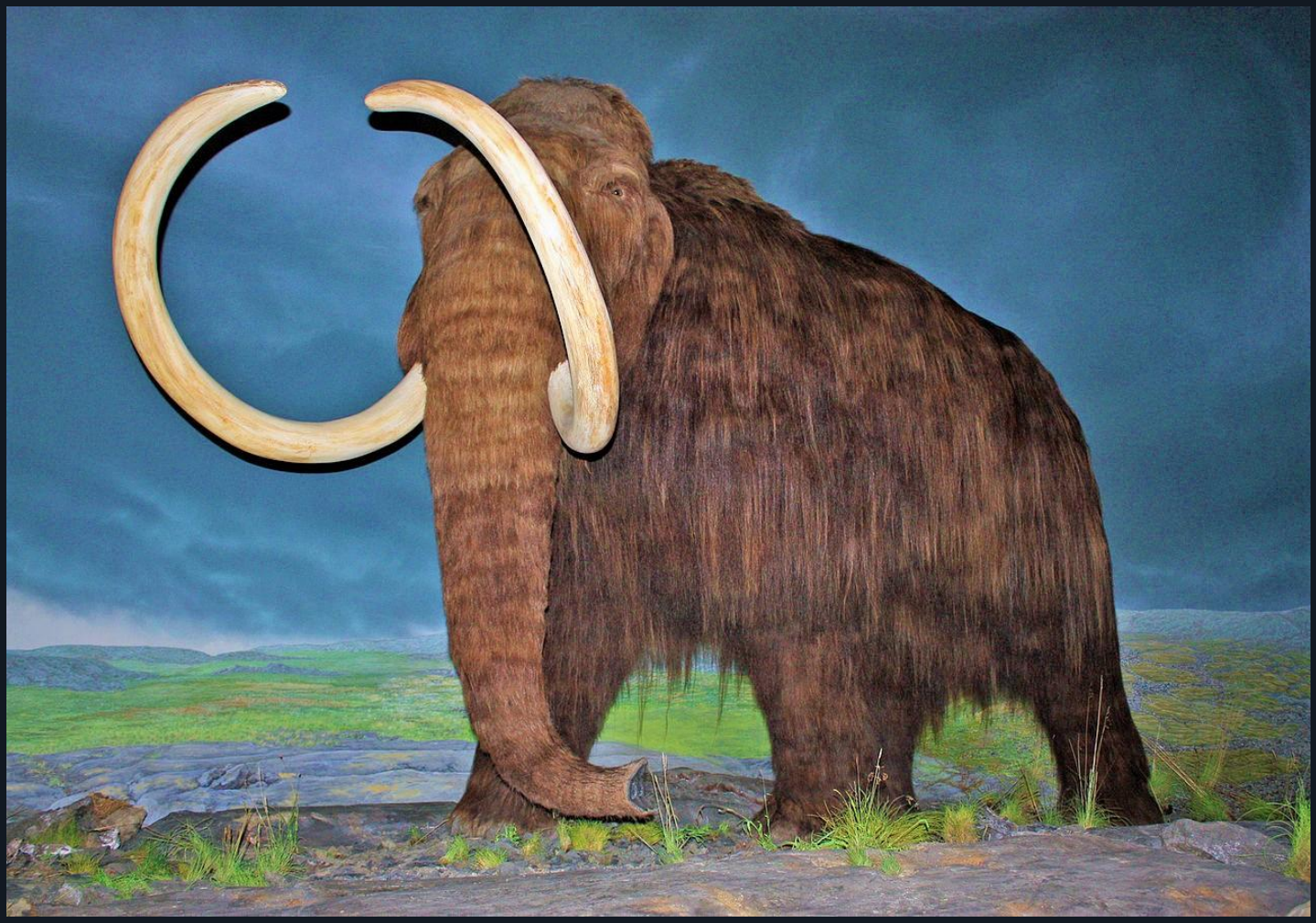

Många kopplar ihop mammutar med europeisk istidsfauna. I själva verket levde mammutar jämsides med elefanter under mer än fyra miljoner år i tropiska Afrika, en längre tidsperiod än deras arktiska anpassning. Det finns några fynd av mammut i Sverige. En del av ett överarmsben till en mammut hittades vid utfyllnaden av den inre delen av Nybroviken i centrala Stockholm 1849. Det har även hittats i Pilgrimstad Jämtland 1975

Lockarp inte bara fynd från Mammut

I Lockarp har man hittat en stenkista och en skelettgrav från stenåldern samt även flera bronsåldershögar, och i samband med att man byggde ut järnvägen år 2004 hittade man rester av en 1000-årig gård. År 2007 gjorde man nya utgrävningar och fann en välbevarad källare från medeltiden, strax norr om Kyrkan.

Mammutar i Skåne

Lockarp inte bara fynd från Mammut

I Lockarp har man hittat en stenkista och en skelettgrav från stenåldern samt även flera bronsåldershögar, och i samband med att man byggde ut järnvägen år 2004 hittade man rester av en 1000-årig gård. År 2007 gjorde man nya utgrävningar och fann en välbevarad källare från medeltiden, strax norr om Kyrkan.

Lola 3 500 f. Kr. Invandring över Bjärehalvön från Danmark (satt samman med Danmark)

200 invånare i Skåne år 9 000 f. Kr.

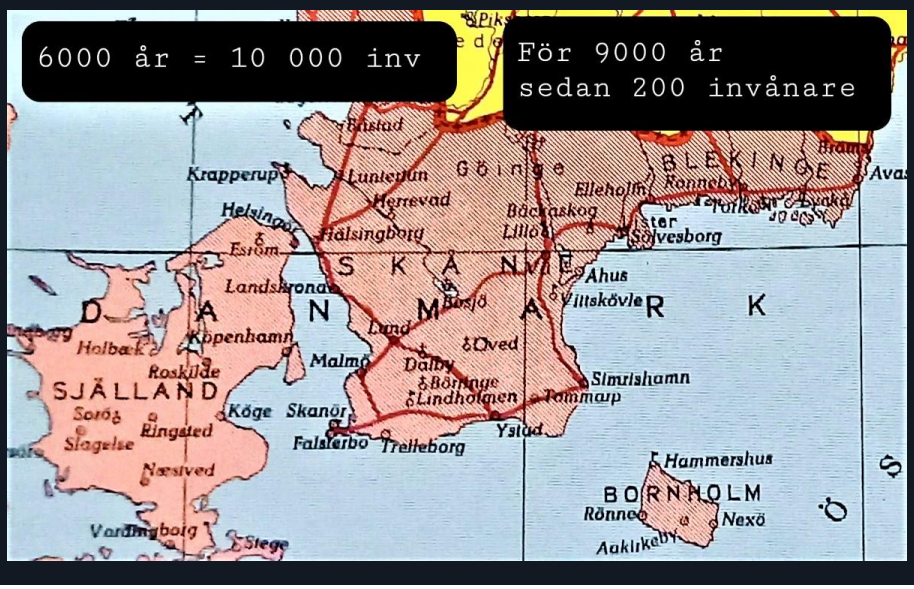

Fynd vid Lockarp

MAMUTAR I SKÅNE

Barumskvinnan
8800 år sedan

Barumskvinnan 8 800 f. Kr.

För omkring 9 000 år sedan levde hon, ”Kvinnan från Barum” (tidigare ”Bäckaskogskvinnan”). När hennes grav grävdes ut på 1930-talet hittades redskap för jakt och fiske. Arkeologerna trodde att de hittat en mansgrav. Men senare analyser av skelettet visar att det var en kvinna.
hon var 151 cm lång, spensligt byggd och ungefär 40–45 år gammal när hon dog. Hennes skelett berättar om att hon fött ett antal barn.

Först kom JÄGARNA (11 000 år)

Sedan kom: BÖNDERNA (6 000 år)

HERDARNA från Steppen (4 800 år)

Yamnaherdarnas ättlingar drog fram i centrala Europa och Norra. Olika grenar avskildes

"Rutger" dyker upp (5 000 år) (80 % av irländare har spår av honom) i Beddinge (4 300 år) har en hittats från denna gren. Rutger blev anfader till 50 % av Europas män (20 % andel i Sverige)

96,5 % av svenska män har denna DNA mix

Ivars ursprung nära saltgruvor i Halle i Tyskland

Så Ragnar, Rutger och Ivar, ger 96,5 % chans

96,5 %
släktskap
med någon
av dessa

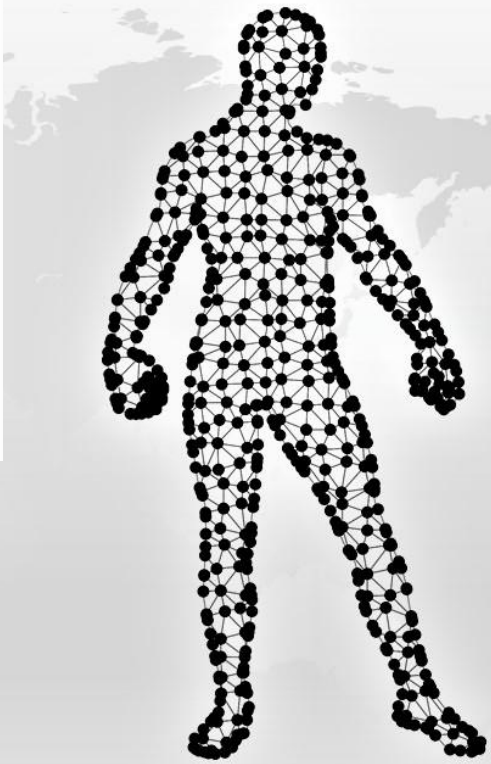

DNA HOS SVENSKA MÄN

Anders Dernback | Källa:Bojs/Sjölund/Wikipedia |
Tiden 11 000 f.Kr – 1 000 e. kr (studeras)

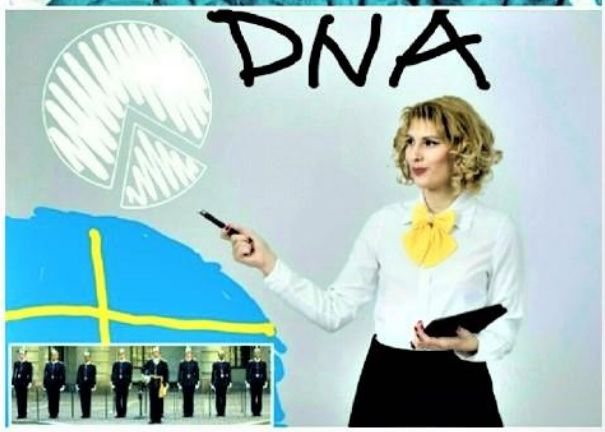

DNA från ca 4 000 Svenska män har analyserats

Hur fördelar sig DNA spåren för de flesta?

Geografiska spår, från var?

För 11 000 år sedan kom JÄGARNA
I takt med att istäcket smälte, kunde de flytta fram sina positioner

En typisk svensk man bär DNA – spår från herdar från Kaspiskahavet. Släktingar har utvandrat och det finns även 40 % DNA mix från Norra Tyskland (Halle) och Invandring via Danmark till Sverige har skett

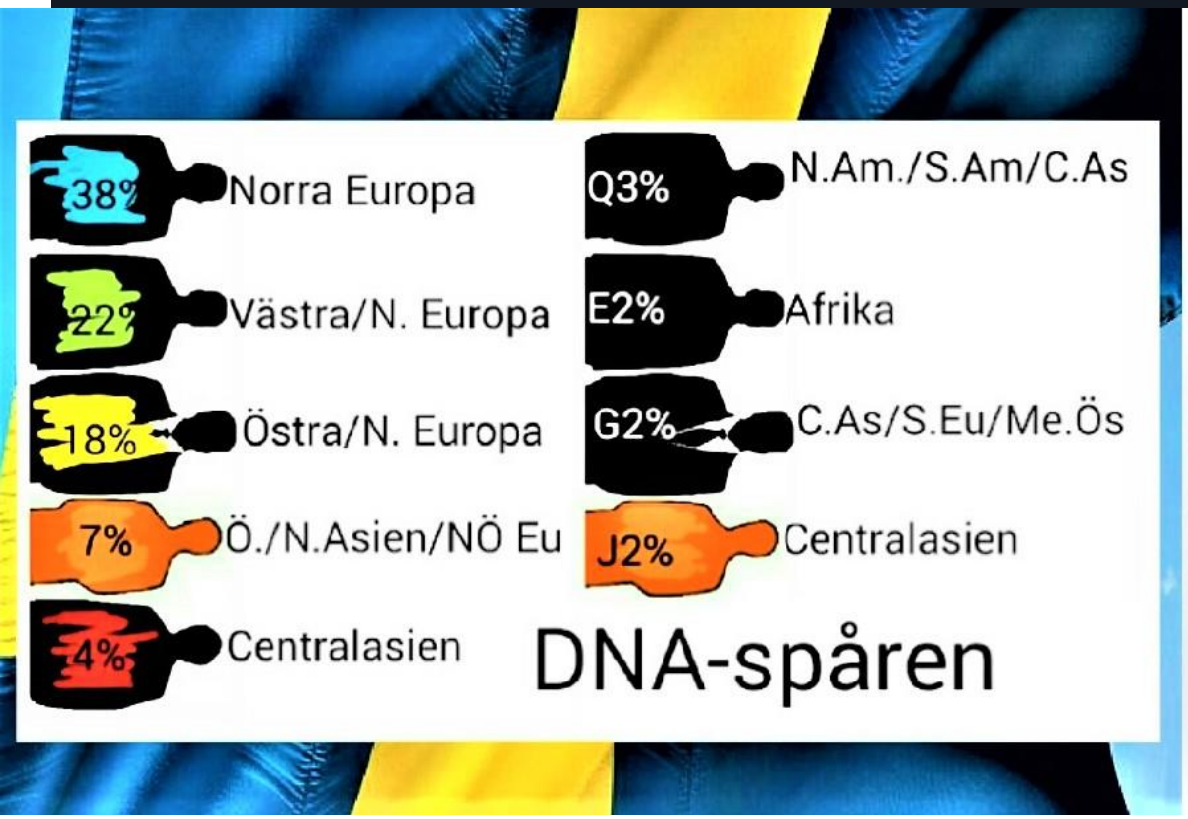

Spåren som finns kvar kan beskrivas genom tekniken med DNA

Här följer man ett exempel på en typisk svensk man
Här finns bl a spår Från HERDAR som geografiskt kom från norr om det Kaspiska Havet.
Från Norra Tyskland har senare invandrare satt sina DNA spår

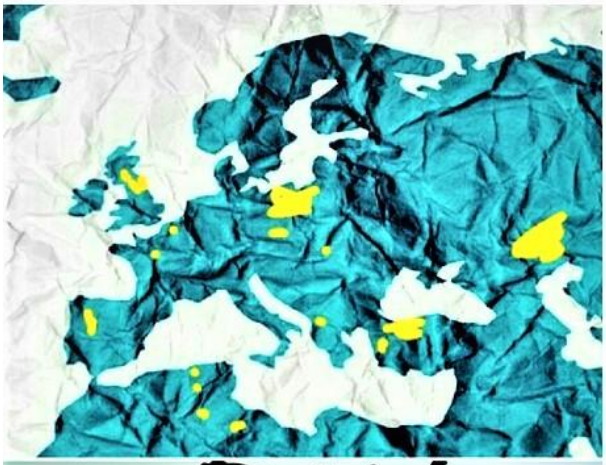

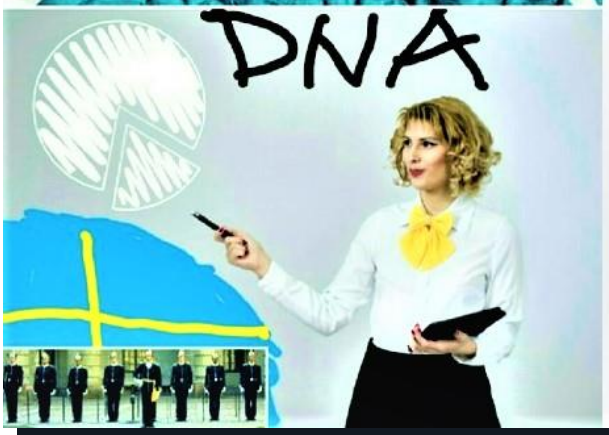

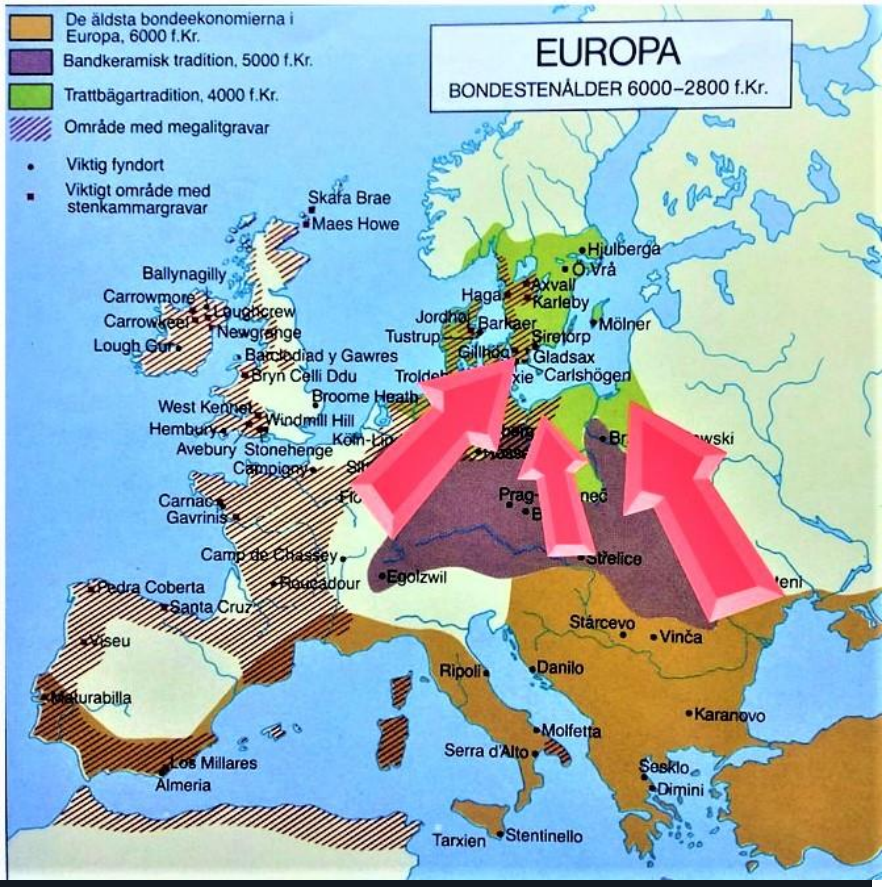

Ragnar finns på Jylland (16,5 % av hans DNA finns i Den typiske svenske mannen) Rutger bidrar med 40 % av sin DNA. Ivar med 40 %.

Ragnar finns på Jylland och blir anfader till ca. 16,5 % av svenska män

16,5 %
Ragnar
Kom från norr om Kaspiska havet

40 %
Rutger

Rutger blev till 50 % anfader till alla europeiska män

Men det dröjde innan Ragnars och Rutgers ättlingar spreds över (blivande Sverige)då dyker "Ivar" upp. Ragnars ättlingar kan ha landstigit på Bjärehalvön (kom från Jylland)

Svenska män fick av Ivar en mutation och 40 % har den
Ivar kom från Norra Tyskland
Nu Bronsålder 3 500 år sedan

Ivar han kom från
Norra Tyskland
Halle-Saale
Han bar på en mutation

40 % av svenska män
bär samma mutation

Bronsålder nu: 3 500 år sedan

Ingemund utvandrade mot norr från Vänerbyggden (200 e. Kr) och blev till 25 % anfader till alla norrländska män. Släkt finns även i Bergslagen, Roslagen och Ryssland.

Ingmund (200 år e.kr) blev anfader till 25 % av alla norrländska män.
Släkt även i Bergslagen, Roslagen och Ryssland

Järnålder och Samer

De kom från två olika håll och under ett par hundra år

De kom från Söder och Öster
Inge levde ca 200 år före Kr. En släkting Ingmund lämnade Vänerbygden och flyttade norrut , 200 e. Kr.

Rutger levde på Irland och hans spår finns även i Sverige

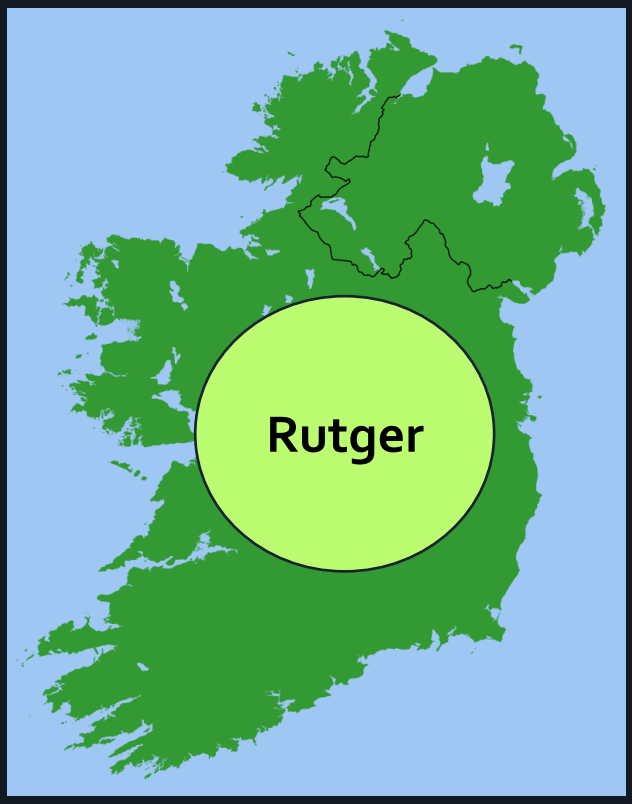

Vikingarnas DNA finns kvar på Brittiska öarna och längs floderna i Ryssland

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Viking_expansion.png

700 – 1 000 talet

Vikingatiden är den skandinaviska järnålderns sista period, från sent 700-tal till cirka 1100 e.Kr. Termen används framför allt vid beskrivning av Nordens förhistoria, men också i brittisk och irländsk historieskrivning. Perioden räknas i andra delar av Europa antingen som en del av järnåldern eller som del av den tidiga medeltiden.

Rutger levde på Irland och spår av hans söner finns i Sverige. Bl a en Bergsman från Östergötland (1500-talet) en Brukssmed (Dalarna 1600 – talet) en Krögare (Bohuslän 1700-talet)